

Memo

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

6-9-2018

Inzicht in de problematiek

Bijna de helft van de kinderen in groep 7 en 8 heeft al één of meer ingrijpende gebeurtenissen meegemaakt zoals mishandeling, verwaarlozing, een ouder die verslaafd is of een vechtscheiding. Veel van deze kinderen zijn helaas nog niet in beeld. Wanneer kinderen ingrijpende ervaringen meemaken is het belangrijk dat zij steun krijgen van volwassenen om hen heen. Het onderwijs speelt hierbij een belangrijke rol. Onderzoek laat zien dat vanuit statistisch oogpunt in vrijwel elke klas een leerling zit die slachtoffer is van kindermishandeling.

Waarom een Meldcode?

Als leerkracht, IB-er of schoolleider in het primair onderwijs speel je een belangrijke rol in het leven van kinderen. Zij kunnen bijvoorbeeld signaleren dat er iets aan de hand is en in actie komen. Maar soms is het moeilijk om de signalen goed te duiden en te weten wat je dan het beste kunt doen. Wettelijk zijn wij verplicht om bij vermoedens te handelen volgens de Wet Meldcode, maar er is nog veel handelingsverlegenheid. Het is ook erg lastig.

Gebeurtenissen

De volgende vijf ingrijpende gebeurtenissen worden het vaakst door kinderen ervaren:

1. Kinderen wiens ouders zijn gescheiden (25,8%);
2. Kinderen die emotioneel verwaarloosd worden (12,9%);
3. Kinderen die emotioneel mishandeld worden (12,2%);
4. Kinderen die lichamelijk mishandeld worden (8,5);
5. Kinderen die getuige zijn van geweld tussen ouders/opvoeders (7,5%).

De 5 stappen van de meldcode

Stap 1: In kaart brengen van signalen.

Stap 2: Overleggen met een collega. En eventueel raadplegen van Veilig Thuis of een deskundige op het gebied van letselduiding.

Stap 3: Gesprek met de betrokkene(n).

Stap 4: Wegen van het huiselijk geweld of de kindermishandeling. En bij twijfel altijd Veilig thuis raadplegen.

Stap 5: Beslissen over zelf hulp organiseren of melden bij Veilig thuis.

Het doel van de Meldcode 'huiselijk geweld en kindermishandeling' is professionals te helpen eerder en beter te handelen als zij een vermoeden hebben dat een gezinslid thuis mishandeld, verwaarloosd of seksueel misbruikt wordt. Professionals die werken met een Meldcode, komen tot drie keer vaker in actie bij zorgen over een gezin.

Vanaf 1 januari 2019 moeten professionals voldoen aan de aangescherpte Meldcode en bij signalen van ernstige acute of structurele onveiligheid melden bij Veilig Thuis. Organisaties moeten in een afwegingskader, dat is opgenomen in stap 4 van hun Meldcode, hebben beschreven om welke situatie dat gaat. Het doel van de aanscherping is dat slachtoffers eerder en beter in beeld komen én blijven bij Veilig Thuis.

Welke stappen zetten we?

Opstellen 'Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling'

De beleidsmedewerker onderwijs stelt een (aangepaste) 'Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling' op. Hierbij wordt de afwegingskader betrokken. Zij vraagt voor de implementatie van de meldcode advies aan Attenta (sociaal team), PET en het IB-netwerk. Daarna wordt de meldcode voorgelegd aan het DIBO en IB netwerk in oktober 2018.

Scholing

De juiste scholing helpt bij het handelen volgens de meldcode. Wij bieden de volgende (e-learning) cursussen aan van Augeo:

Wanneer	Wie	Welke cursus	Wat leer je?
Oktober 2018	Schooldirecteur Beleidsmedewerker onderwijs	'implementeren van een meldcode'	Als directeur ben je verantwoordelijk voor het invoeren van de meldcode. Ook moet je ervoor zorgen dat medewerkers kunnen werken volgens de meldcode. In de cursus 'implementeren van een meldcode' leer je hoe je een veilig werkklimaat creëert en hoe je de meldcode implementeert.
Januari 2019	Leerkrachten	'Leerkrachten: werken met een meldcode'	Als leerkracht heb je soms zorgen over kinderen. Krijgt een kind voldoende aandacht thuis? Groeit het veilig op? Met de online cursus 'Leerkrachten: werken met een meldcode' leer je wat je kunt doen als je zulke zorgen hebt. Het signaleren en omgaan met vermoedens van kindermishandeling staat centraal.
Januari 2019	Beleidsmedewerker Onderwijs IB-ers PET	'intern begeleiders: werken met een meldcode'	Als aandachtsfunctionaris en/of IB-er ondersteun je leerkrachten als zij zorgen hebben over kinderen. Om dit te kunnen doen, is het goed te weten welke signalen kunnen wijzen op een onveilige opgroeisituatie én welke stappen je dan kunt ondernemen. Dat leer je in de online cursus 'intern begeleiders: werken met een meldcode'.
Optioneel			
Oktober 2018	PET, IB-ers en leerkrachten die lesgeven aan: • een nieuwkomer met (een vermoeden van een) trauma of • een leerling die een ingrijpende ervaring heeft meegemaakt of • een leerling waar de school een melding heeft gedaan bij 'Veilig Thuis'.	online cursus 'traumasensitief lesgeven'	Deze cursus gaat in op het bieden van veiligheid in de klas, in de relaties met de leerkracht en met de klasgenoot en hoe bied je steun aan deze leerlingen.

Aanbevelingen overige stappen

- 1) Een centrale contactpersoon binnen het bestuur aanwijzen die het signaleren van kindermishandeling en het gebruik van de meldcode in zijn takenpakken heeft. De taken helder omschrijven en in z'n takenpakket opnemen. Bij voorkeur deze taak bij de beleidsmedewerker onderwijs onderbrengen.
- 2) De taken van een aandachtsfunctionaris onder te brengen bij IB-ers. Deze taken helder op een rij zetten door de centrale contactpersoon binnen het bestuur.
- 3) Het werken met de meldcode een plek geven in de normjaartaak van in elk geval de aandachtsfunctionaris.
- 4) De meldcode jaarlijks een terugkerend agendapunt laten zijn op directievergaderingen, IB-netwerk en teamvergaderingen.
- 5) De centrale contactpersoon stemt de meldcode af met de contactpersonen Attenta (sociaal team).
- 6) Via PrimAHnet informatie beschikbaar stellen aan de werkvloer. Te denken valt aan relevante informatie over:
 - Signaleren
 - Het gesprek voeren
 - Privacy
 - Gebruik meldcode